

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius

El. p. info@am.lt, asta.rokickiene@am.lt

2022-04-27 Nr. S22/04/ 158

Originalas nebus siunčiamas

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PROGRAMOS DERINIMO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – LAR, Rūmai) išnagrinėję LR aplinkos ministerijos 2022-03-10 raštą Nr. (14)-D8(E)-1361 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programos derinimo“ ir kartu pateiktą Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programos projektą (toliau – LRBP SĮP), atkreipia dėmesį, kad:

1. LRBP SĮP projekte nepateiktos metodinės nuostatos (arba nuorodos į kituose teisės aktuose esančias nuostatas, jei tokios yra parengtos), atsižvelgiant į tai kyla klausimas kaip turėtų būti elgiamasi su „partnerysčių“ įgyvendinimu, jų tvarka ir teisiniu pagrindimu arba galiojančiomis rekomendacijomis:

- Lieka neaišku, kokios yra „partnerysčių“ adaptacijos metodinės nuostatos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus (toliau – TPD)?

- Lieka neaišku, kas bus „partnerysčių“ lyderiai ir organizatoriai, kaip bus užtikrinta ateityje rengiamų TPD rengimo, viešinimo procedūra?

- Lieka neaišku, kokiais teisės aktais vadovaujantis bus galima remtis vienokia ar kitokia „partneryste“? Manytina, kad LR BP sprendiniuose pateiktos „privalomos partnerystės“ yra hipotetinės, formalios ir dažnai neatitinkančios realių situacijų.

Kadangi, šiuo metu, teisės aktuose nėra aiškaus reglamentavimo ir trūksta papildomų išaiškinimų, kyla klausimas, ar teisės aktai bus keičiami. Atkreiptinas dėmesys, kad teisės aktai labai dažnai keičiami ir paskutiniai teisės aktų pakeitimai buvo atlikti dėl LR BP sprendinių.

2. Pažymėtina, kad LRBP SĮP projekte nėra jokių detalesnių paaiškinimų dėl urbanistinės integracijos ašies į Minską sprendinių (IX B Koridorius). Tai aktualu ir nagrinėjant LR BP sprendinius, kuriuose taip pat nepateikiama detalesnių paaiškinimų dėl koridoriaus į Kaliningradą (IX D) stiprinimo (atkreiptinas dėmesys, kad LR BP grafinės dalies sprendinių jau nėra galimybių pataisyti). Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, siūlome kompleksiskai įvertinti ir koreguoti (taisyti, papildyti) LRBP SĮP nuostatas.

3. Pažymėtina, kad, vadovaujantis pateiktu derinti LRBP SĮP projektu, nėra aišku, kaip ateityje bus įgyvendinami strateginiai LR BP sprendiniai žemesnio lygmens TPD. Atkreiptinas dėmesys, kad TPD derinančios institucijos dažnai reikalauja „paraidžiui“ pateikti LR BP sprendinio detalizavimą, nors to padaryti kartais tiesiog neįmanoma. Primename, kad derinant LR

BP sprendinius su Lietuvos architektų rūmais, buvo pažadėta, kad LRBP SĮP bus į tai atsižvelgta ir bus išskirtos strateginės nuostatos ir teritorijų planavimą liečiantys sprendiniai, bet pateiktame dokumento projekte tai nepadaryta. Atkreiptinas dėmesys, kad nesant metodikų ir kriterijų nėra aišku, kuo vadovausis sąlygas teikiančios ir TPD projektus derinančios institucijos, ko reikalaus ir ar nebus TPD rengėjams keliami pertekliniai reikalavimai, t. y. suponuojama reali galimybė, kad visos TPD rengimo procedūrose dalyvaujančios ir derinančios institucijos galės subjektyviai vertinti ir teikti pastabas TPD organizatoriams ir rengėjams.

4. Derinimui pateiktas LRBP SĮP projektas yra nebaigtas rengti dokumentas, t.y. juodraštinis dokumento variantas. Daugelyje punktų nėra aprašyti jokie sprendimai. Palikti neišaiškinti sutrumpinimai (KPI, NKTP, SKK, DJMP, SPTŽ, AEI, CŠT ir t.t). Pažymėtina, kad neatskleistas sutrumpinimų turinys gali būti neteisingai suprastas ir įvertintas.

5. Taip pat, atkreipiame dėmesį, kad nežiūrint į tai, kad LRBP SĮP, kaip ir LR BP, yra oficialus teritorijų planavimo dokumentas, jame yra įtvirtinta daug nuostatų, kurias įgyvendinant ir rengiant žemesnio lygmens TPD, galimai galės darbuotis teritorijų planavimo dokumentų rengimo kvalifikacijos neturintys asmenys.

6. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Rūmai neatliko LRBP SĮP projekto ekspertizės ir nėra dokumento rengėja. Šio rašto priede pateikiami LRBP SĮP projekto punktai, kurie palies žemesnio lygmens TPD ir pastabos tiems punktam. Punktai ir pastabos pateikiami iš eilės pagal pateikto derinti dokumento variantą, nesisteminant ir nesiūlant konkrečių formuluočių, bet akcentuojant problemas.

7. Primename, kad teikiant pastabas LR BP sprendiniams 2021 metais buvo tartasi, kad LRBP SĮP:

a) bus neeilinis dokumentas, kuriame bus aptariamos teritorijų planavimo ir Valstybės strategijos nuostatos;

b) kad jame bus nurodytos ir išvardintos metodikos, mokliškai pagrįsti rodikliai ir LR BP sprendinių realizavimo nuostatos žemesnio lygmens TPD rengti.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstyta, Rūmai nepitaria pateiktam derinti LRBP SĮP projektui ir siūlo jį peržiūrėti iš esmės.

PRIEDAMA:

Priedas. LRBP SĮP projekto punktai, kurie palies žemesnio lygmens TPD ir pastabos šiems punktam – 48 psl.

L.e.p. Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Tauras Paulauskas